

Nyhetsbrev från Bryssel

Nyhetsbrev 6 2018

EU-enheten vid Ålands landskapsregering
informerar om vad som händer på EU-nivå

EU-krönikan

Kylan och mörkret har sedan ett tag tillbaka dragit över EU:s huvudstad Bryssel och sol- och badbilderna från den ovanligt varma sommaren känns närmast avlägsna. Ändå är diskussionerna om de stigande temperaturerna runt om i Europa i högsta grad heta. Den 2 december gick startskottet för FN:s klimatkonferens i Katowice i Polen där representanter för cirka 200 länder deltar. Målet är att under de två veckorna som "COP24" pågår, komma fram till beslut om hur målen i Parisavtalet ska uppfyllas. Det mest kända är temperaturmålet, att den globala uppvärmningen ska hållas under 2 grader med ambitionen att sikta på 1,5 grader, men deltagarna ska också komma överens om gemensamma regler för hur man ska mäta att klimatarbetet går åt rätt håll.

Tongångarna inför mötet var dock nedslående. Den specialbeställda rapporten från FN:s klimatpanel IPCC visade tydligt att utsläppen av koldioxid i det närmaste måste halveras till 2030. Även rapporten "State of the Climate report" från Världsmeteorologiorganisationen, WMO, gjorde klart att nivåerna av växthusgaser under 2017 var rekordhöga. Det är helt enkelt bråttom om den globala uppvärmningen och klimatförändringen ska bromsas.

Aktiviteterna i Bryssel är dock många. Under 2018 har landskapsregeringen fördjupat dialogen med EU:s institutioner och aktörer gällande EU:s genomförande av FN:s globala mål, både genom att presentera Ålands utvecklings- och hållbarhetsarbete och genom att bevaka rådets nyligen tillsatta arbetsgrupp för Agenda2030. Lägligt till klimatmötet i Polen släppte EU-kommissionen en ny klimatstrategi med målet om att EU ska bli den första stora ekonomin som är klimatneutral år 2050. Strategin presenterar hur EU kan leda utvecklingen mot klimatneutralitet genom att investera i tekniska lösningar, satsa på medborgarnas egenmakt och anpassa verksamheten inom industripolitik, finans och forskning.

Vidare väntas i början av 2019 EU-kommissionens reflektionspapper om ett hållbart Europa och EU:s arbete för att uppnå FN:s globala mål. Eftersom EU står inför både valet av ett nytt Europaparlament i maj och en ny kommission därefter, väntas reflektionspappret ge mer breda riktlinjer om det kommande hållbarhetsarbetet, snarare än konkreta lagstiftningsförslag. Detta för att låta den nya kommissionen staka ut egna linjer för sin mandatperiod. Förväntningar har emellertid lyfts om att kommissionens ordförande bör leda arbetet med Agenda2030 på EU-nivå och årligen rapportera om framstegen i sitt tal till unionen. Dessutom anser flera att EU:s finanser bör inkludera hållbarhetsmålen.

Mycket händer alltså på klimatområdet på EU-nivå och givet är att arbetet inte kommer att bli enkelt. Den närmaste tiden ger oss svar på om vi på allvar antar utmaningen eller inte.

Andrea Etzell, landskapsregeringens EU-rådgivare i Bryssel

På gång i Bryssel

Kommissionens arbetsprogram 2019

Varje höst släpper EU-kommissionen sitt arbetsprogram för följande år, vilket ger en bild av dess planerade åtgärder och prioriteringar. Arbetsprogrammet reflekterar kommissionens ordförandes årliga tal om tillståndet i unionen samt ordföranden och förste vice ordförandes avsiktsförklaring som presenterades i september.

2019-års arbetsprogram är inte lika omfattande som tidigare års program, det innehåller endast 15 nya förslag samt 10 Refit-undersökningar, vars syfte är att se över existerande lagstiftning och undersöka ifall de fortfarande är ändamålsenliga. Utöver detta önskar kommissionen färdigställa 45 lagförslag som redan ligger på bordet. Anledningen till att det nya arbetsprogrammet är så kort är för att Europaparlamentsvalet hålls i maj 2019. Då kommer de folkvalda politikerna i Europaparlamentet bli utsedda för en ny femårsperiod, och som följd kommer även EU-kommissionen att få en ny sammansättning.

Det nya arbetsprogrammet innehåller en utvärdering av investeringsplanen för Europa, utveckling inom artificiell intelligens (AI), en handlingsplan för att hantera desinformation, fortsätta med att avlägsna hinder från den inre marknaden samt en fortsatt satsning på hållbar utveckling. Även ett genomförande av energiunionen samt en hantering av hormonstörande ämnen ingår i planen. Med Storbritanniens utträde ur unionen våren 2019 följer en revision av EU-rätten samt en ändring av visumreglerna för brittiska medborgare. [Se hela kommissionens arbetsprogram för 2019 här.](#)

Horisont Europa

Horisont Europa är EU:s finansieringsprogram för forskning och innovation och är en del av EU:s nya långtidsbudget för åren 2021-2027. Programmet är till för att förstärka unionens globala konkurrenskraft och innovationsförmåga och bygger på tre pelare: öppen forskning, globala utmaningar och öppen innovation. Målet är bland annat att upprätthålla det europeiska välfärdssamhället, att stödja EU:s strategiska prioriteringar och att samtidigt jämna ut skillnaderna mellan de olika EU-länderna. Programmet ska sprida spetskompetens eller specialistkompetens i Europa och locka specialister till Europa för att forska och arbeta. Genom Horisont Europa, vilket är en uppföljare på nuvarande forskningsprogram Horisont 2020, kan forskare söka finansiering för sina forskningsprojekt. Tidigare år har det varit bland annat projekt för cancerbehandlingar, 3D-printing för byggbranschen, miljöfrämjande projekt, elektriska färjor och renare vattenvägar.

Inför nästa programperiod 2021-2027 förslås 97,6 miljarder euro till Horisont Europa, vilket är mer än någonsin tidigare. Det som är nytt i Horisont Europa-programmet jämfört med tidigare program är bland annat införandet av ett europeiskt innovationsråd (EIC), ett större fokus på öppen vetenskap med tillgång till publikationer och data och ökad koppling och samverkan med andra EU-finansierade program. [Läs mera om Horisont Europa här.](#)

Aktuella frågor för landskapsregeringen

Landskapsregeringens EU-enhet bevakar lagstiftningsprocessen i Bryssel och tillsammans med förvaltningens avdelningar identifieras initiativ från kommissionen som är viktiga för Åland. Här under är en kort sammanfattning över några av de aktuella ärendena. Om du vill veta mer om något ärende är du alltid välkommen att kontakta oss.

Jordbrukspolitiken efter 2020

I samband med att förslaget till EU:s långtidsbudget för åren 2021-2027 utarbetas, jobbar EU även med att reformera den gemensamma jordbrukspolitiken. 365 miljarder euro, nästan en tredjedel av EU:s totala budget, föreslås gå till den gemensamma jordbrukspolitiken. Budgeten fördelas på två pelare: direktstöd till jordbrukare samt landsbygdsutveckling. EU har nio mål som man vill uppnå med jordbrukspolitiken efter år 2020, bland annat att agera på klimatförändringarna, öka konkurrenskraften, säkra rättvis inkomst samt jobba för en levande landsbygd.

Ambitionen är att göra jordbrukspolitiken mindre komplicerad och att minska på pappersarbetet. Från ett regelstyrt system föreslår kommissionen en jordbrukspolitik som är mer resultatbaserad och som bygger på indikatorer. Tanken är att medlemsländerna ska få mer flexibilitet i hur de uppnår de gemensamma målen på EU-nivå, så att de kan anpassa dem till deras egen verksamhet, och därigenom få mer rörelseutrymme för att uppfylla nationella behov. Det nya förslaget innehåller även satsningar på miljön och på att jordbruket ska bli grönare och mer hållbart. Dessutom vill EU-kommissionen locka fler unga till jordbruksyrket, samt öka kunskapsutbytet och innovationen inom jordbrukssektorn. [Läs mera om EU-kommissionens förslag här.](#)

Initiativ om pollinatörer

En av tio pollinerande insekter är utrotningshotade och en tredjedel av bi- och fjärilsarterna är på nedgång. Medan honungsbin tidigare setts som ersättare för de vilda pollinatörerna, har ny forskning visat att majoriteten av pollinationen sker via vilda insekter. För att motverka den katastrof som skulle följa en rejäl minskning av dessa insekter har EU-kommissionen tagit fram ett förslag som skyddar både insekterna, och med det, även vår välfärd. Kommissionen föreslår: i) ökad kunskap om minskningen av pollinatörer samt orsaker och följder, ii) åtgärder till följd av minskningen av pollinatörer, samt iii) en ökad medvetenhet om problemet och att engagera samhället för att bevara pollinatörerna.

EU har till följd av "pollinatörsinitiativet", nyligen förbjudit vissa bekämpningsmedel som visat sig vara skadliga för pollinerande insekter och satsar även på att motverka klimatförändringen och minska utsläppen eftersom även de påverkar pollinatörerna. Även grönområden i städer ska hjälpa dessa djur att få fotfäste i olika sorters miljöer och därigenom få större spridning.

Utöver detta har EU påbörjat en begränsning av invasiva arter samt växter för att hjälpa pollinatörerna. Predatorer, djur som dödar och äter andra djur, som sammetsgetingar och växtarter såsom jättebalsamin ingår i en förteckning över främmande arter som skadar pollinatörers chans till förökning. Vidare uppmantrar EU användningen av inhemska pollinatörer och växter, eftersom det är mindre troligt att dessa konkurrerar ut de livsviktiga pollinatörerna lokalt. [Läs mera om initiativet här.](#)

Besök av biskop Björn Vikström

Den 21 november kom Borgå stifts biskop Björn Vikström och Kyrkostyrelsens EU-jurist Lena Kumlin på besök till oss på representationen. Under ett frukostmöte presenterade landskapsregeringens EU-rådgivare Ålands status i EU samt hur Åland jobbar med EU-frågor i Bryssel.

Specialrådgivaren berättade om hur Åland kan påverka EU:s arbete och vilka kanaler som används vid framförandet av de åländska intressena inom institutionerna.

Även vi på Ålands EU-kontor lärde oss mycket om kyrkans arbete inom EU, hur EU-juristen jobbar och samarbetar med organisationer inom unionen och vad biskop Björn Vikströms besök i Bryssel har för kopplingar till EU.

Besök från Ålands Lyceum

Den 4-7 december kom en grupp elever från Ålands Lyceum på studiebesök till Bryssel och den 5:e höll Ålands EU-kontor i trådarna för dagsprogrammet. Schemat var späckat med besök hos Sveriges EU-kommissionär Cecilia Malmströms kabinett, Färöarnas representation till EU, en rundtur i Europeiska unionens råds byggnader samt ett besök på Regionkommittén, där Åland har en representant. Utöver detta höll även landskapsregeringens EU-rådgivare en presentation om arbetet på Finlands ständiga representation samt om hur Åland arbetar i EU. På kvällen var även en middag inplanerad med andra ålänningar som bor och jobbar i Bryssel. Stort tack för ert besök!

På agendan

3 december sammanträdde eurogruppen och transportrådet. Ministrarna från EU:s medlemsländer diskuterade då det övergripande budgetläget i unionen, en central reform inom vägtransportsektorn, förvaltning av vägsäkerhet samt mottog en lägesrapport om förslaget till sommartidsdirektivet.

4 december arrangerades två möten på högre nivå i Bryssel: Ekofinrådet och telekommunikationsrådet. Ekofinrådet godkände förhandlingarna med Europaparlamentet angående centrala åtgärder för riskminskning och en debatt om beskattning av den digitala ekonomin hölls. Telekommunikationsrådet behandlade programmet för ett Digitalt Europa, cybersäkerhet och e-integritet.

6-7 december möttes rådet för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor. Rådet diskuterade vaccinering, förslaget till den europeiska arbetsmyndigheten (ELA), digitalisering samt lika möjligheter för alla. Samma dag träffades även rådet för rättsliga och inrikesfrågor, som diskuterade bland annat smuggling av migranter och onlinesäkerhet.

10 december sammanträdde utrikesrådet för att diskutera bland annat västra Balkan, Ukraina, Venezuela samt alliansen mellan EU och Afrikanska unionen.

11 december arrangerades allmänna rådets sista möte för året. På agendan stod en riktlinjedebatt om långtidsbudgeten 2021-2027, en presentation av EU-kommissionens årliga tillväxtöversyn för 2019 och det nyligen släppta meddelandet om subsidiaritet.

10-13 december är det dags för årets sista plenum i Strasbourg för Europaparlamentarikerna. På agendan står bland annat handelsavtalet mellan EU och Japan, Brexit, förslaget till den europeiska arbetsmyndigheten (ELA), EU:s budget för 2019 samt minskning av cancerframkallande ämnen på arbetsplatser.

13-14 december är det toppmöte mellan EU:s stats- och regeringschefer. Fokus kommer ligga på förslaget till den nya långtidsbudgeten, den inre marknaden, migration och yttre förbindelser. Även desinformation kommer att tas upp, då en handlingsplan ska läggas fram av EU-kommissionen och EU:s höga representant Federica Mogherini.

17-18 december träffas EU-ländernas jordbruksministrar för att diskutera fiskekvoterna i unionens vatten, den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020 och EU:s bioekonomistrategi, som ämnar förbättra och öka den hållbara användningen av förnybara källor.

20 december har miljørådet möte. På agendan står LIFE-programmet för 2021-2027, koldioxidutsläpp från bussar och lastbilar samt förslaget till minskning av engångsplaster.

21 december har Andrea Etzell sin sista arbetsdag som vikarierande specialrådgivare och den 7 januari är Julia Lindholm tillbaka på plats. Stort tack för gott samarbete önskar Andrea alla kontakter!